

ŽIJEME ŽĎÁREM

Chceme město, které dobře komunikuje s občany, má sdílenou vizi rozvoje a je městem, ve kterém rádi s našimi rodinami žijeme.

ŽĎÁR SE MĚNÍ

Je to už více než rok, co jsme měli možnost vydat tištěný díl novin Žijeme Žďárem. O to hutnější toto vydání bude. Pro ty z vás, co nás sledují na internetu, to bude taková malá rekapitulace celého roku a výhled do budoucna. Pro ostatní to bude seznámení s tím, co se ve Žďáře událo a změnilo za poslední rok a co se aktuálně chystá. Neděláme si iluze, že se najdou i tací, co by raději uvítali nový leták Lídlu. :) Jde vlastně jen o to, jak moc chcete být u toho, když se Žďár mění.

Podařilo se vyřešit několik RESTů z Rekonstrukce Žďáru a další jsou úspěšně rozpracované, i přesto že uběhla teprve třetina volebního období. Je to z velké části práce signatářů Rekonstrukce Žďáru, kteří jsou dnes ve vedení města a ten nejdůležitější je starostou města. Je to hlavně v jejich rukou a my věříme, že se jim nakonec podaří splnit vše co si předsevzali.

Rozhodli jsme se, že nebudeme pasivně sedět a čekat jak se Rekonstrukce Žďáru sama naplňuje a rozběhli jsme zcela nový projekt Živé proStory Žďár, jehož smyslem je podpořit RESTy týkající se veřejného prostoru tzv. „zezdola“ – od lidí, kteří nemají politickou moc. :) O tom a ještě více uvnitř těchto novin.

V loňském roce jsme pomohli organizátorům s formální stránkou organizace Na kole dětem a vybrat tak přes 300 000 Kč pro dětská oddělení nemocnic v Jihlavě, Novém Městě n. M. a pro Nadační fond dětské onkologie Krtek.

Možná přijde i Tonda Blaník

Do Žďárského kina přijede Daniela Drtinová se štábem DVTV v rámci série akcí, jejichž cílem je poukázat na problémy, se kterými se potýká česká demokracie a především ukázat, že s nimi lze něco dělat.

Nadace Open Society Fund Praha se obrátila na tým Žijeme Žďárem s prosbou o spolupráci na uspořádání této akce ve Žďáře nad Sázavou.

„Plánujeme akci realizovat ve městech, kde se daří zapojovat místní občany do dění ve městě, a tím posilovat občanskou společnost. Jako první město jsme oslovili Žďár nad Sázavou, protože jste v této oblasti velmi aktivní a máte již první výsledky,“ komentuje pozvání Vladka Janková, koordinátorka projektu. Další akce se plánují v Brně (Žít Brno, Nesehnutí), Plzni (Depo Plzeň), Ústí nad Labem (Corrupt Tour) Písek (Písecký svět) a Karlových Varech. Žďár se tedy díky svému aktivnímu přístupu dostal do společnosti krajských měst!

Akce proběhne **v pátek 18. 3. 2016 v Kině Vysočina od 19:00 hodin** a bude koncipována jako tzv. Late Night Show, kterou bude moderovat Daniela Drtinová. V rámci večera proběhne promítání vybraných dílů politickosatirického seriálu Kancelář Blaník, z nichž některé budou premiérové. Především ale proběhne talkshow s vybranými hosty – účast přislíbila například Sabina Slonková a Marie Kinsky. A možná přijde i Tonda Blaník!

Rezervujte si v kalendáři:

- 18. 3.** 19:00 Možná přijde i Tonda Blaník do Kina Vysočina
- 31. 3.** 16:00 Zelená hora J. Kroupa: speciální prohlídka
- 31. 3.** 18:00 Zámek Žďár A. Miltner: prezentace rezidence britské choreografky, J. Kroupa: Santini na Žďársku
- 1. 4.** 14:00 Bazilika Zámek Žďár J. Kroupa: speciální prohlídka
- 1. 4.** 18:00 Zámek Žďár Z. Fránek a P. Hájek: Architektura a Experiment
- 2. 4.** 18:00 Zámek Žďár I. Vaško a J. Pernecký: Emergentní architektury
- 3. 4.** 16:00 Stará radnice Prezentace výstupů z workshopu studentů architektury
- 15. 4.** 18:00 knihovna přednáška slovenského architekta Valla: „Nové role architekta“
- 16. 4.** 9:00 Procházka kolem řeky komentovaná městským architektem Z. Ryškou a R. Bukáčkem (Pojďme dělat město)
- 23. 4.** Čistá vysočina – ukážeme ve městě a jeho okolí s opékáním špekáčků
- 29. 4.** 16:00 Procházka širším centrem města komentovaná městským architektem Z. Ryškou a R. Bukáčkem (Pojďme dělat město)
- 11. 6.** Den Žďáru – vernisáž výstavy městských zásahů
- 13. 8.** Na kole dětem – 2. ročník
- 1.–2. 10** Den architektury

DANIELA DRTINOVÁ:
„ŽĎÁRÁKŮ NEBUDE POTŘEBA DRTIT“

Celý program pak bude dál pokračovat volnou zábavou a koncertem kapely Tataband v rámci atria Kina Vysočina.

Na akci je symbolické vstupné 80 Kč a studenti mají vstup zdarma v rámci zbývajících míst. Lístky si můžete zakoupit on line na webu www.zijemezdarem.cz/blanik nebo v Kafičku na Havlíčkově náměstí. Těšíme se na setkání.

Uvnitř najdete:

Průběžné hodnocení Rekonstrukce Žďáru
Str. 2–4

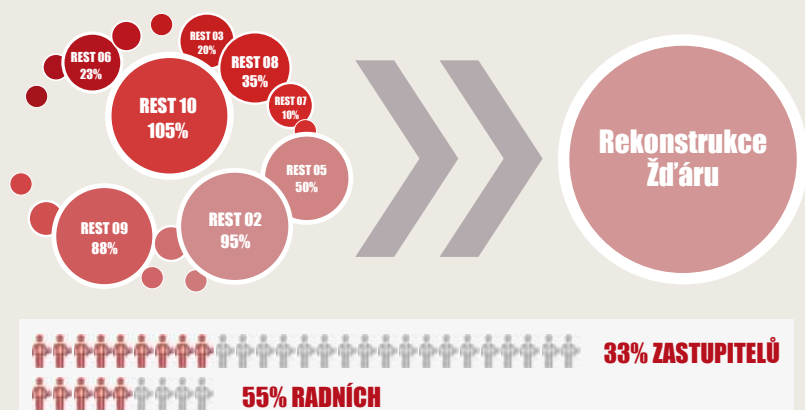
Kouzla bývalého vedení Satt, a. s.
Str. 3

Příloha Živé proStory
Str. 5–12

Ing. arch. Zbyněk Ryška – nový architekt města Žďár nad Sázavou přijal roli kurátora městských zásahů. Více na str. 10.

500 dní od zvolení nového vedení města – Rekonstrukce je v plném proudu

Aktuální situace v zastupitelstvu a radě města

V radě města vypadá situace optimisticky, protože signatáři Rekonstrukce Žďáru mají 5 z 9 křesel. Vše, co spadá do kompetence rady města, by nemělo být problém splnit. V celém zastupitelstvu však podepsalo Rekonstrukci Žďáru pouze 9 z 27 zastupitelů. Zastupitelstvo je ale hlavním rozhodovacím orgánem. Zůstáváme však optimističtí a věříme v před volbami deklarovanou podporu i ostatních stran a jejich zastupitelů.

Uběhl již více než rok a půl od zvolení nového vedení města, což je dostatečně dlouhá doba na to, abychom mohli posoudit, zda nové vedení skutečně směřuje k naplnění programu Rekonstrukce Žďáru. Sestavili jsme kontrolní tabulku všech dílčích bodů, a podle toho zda jsou již hotové zcela, částečně nebo se na nich alespoň začalo pracovat, jsme sestavili procentuální hodnocení. Tabulku najdete na stránce www.zijemездarem.cz/rekonstrukce/ společně s celou reakcí na vyhodnocení od zvolených zastupitelů k 21. 2. 2016. Celkově je z deseti RESTů již téměř polovina velmi rozpracována, neli téměř dokončena. Některé RESTy se začaly sice řešit s časovým zpožděním oproti původnímu plánu, ale téměř na všech se intenzivně pracuje a je cítit tah na branku. Pojďme se na ně podívat detailněji.

Zapojení občanů do zlepšování města

REST 09

Zavedlo se používání aplikace Lepšímíst.cz. Probíhá veřejná projednávání. Město zařadilo grantový program „Mladí kraji“, který umožňuje zapojení se do péče o město mladým lidem. Snaha o zapojení veřejnosti do procesu zlepšování našeho města je. Příležitosti ke zlepšení vidíme zejména v oblasti efektivní propagace nových služeb pro zapojení veřejnosti.

Jsem rád, že se podařilo za pomoci zástupců osadních výboru Mělkovic, Radonína, Stržanova a Veselíčka ustanovit systém spolupráce, který v těchto svěbytných částech bude podporovat místní zvyky a komunitní život. Byl to velký dluh Žďáru k obyvatelům těchto částí, který vedl k jejich oprávněné frustraci.

Ing. Radek Zlesák / ANO / signatář Rekonstrukce Žďáru

Smlouvy a účetnictví města na internetu

REST 10

Smlouvy začalo město zveřejňovat ještě před volbami krátce po zveřejnění Rekonstrukce Žďáru. Díky nově přijatým zásadám transparentnosti jde vedení ještě dál za požadavky tohoto RESTu včetně části nadstavbového bodu týkajícího se organizací spravovaných městech. Pro klikací rozpočet byl nasazen stejný systém jako používá zmiňované Nové Město na Moravě. Pevně věříme, že bude v příštím roce vůle zveřejňovat informace až na úrovni položek jednotlivých účetních dokladů. Zásady transparentnosti se sice netýkají společnosti SATT, a.s., ta ale bude muset začít zveřejňovat smlouvy podle přijatého zákona. Naopak se týkají příspěvkových organizací, které smlouvy již od ledna zveřejňovat začaly.

Komise, výbory a rady z odborníků

REST 03

Komise a výbory jako poradní orgán RM či ZM jsou v našem městě „zvykově“ sestavovány tak, aby každá strana či hnutí mělo možnost do těchto orgánů delegovat své zástupce. Signatáři vyzvali strany, aby nominovaly odborníky a deklarovaly jejich odbornost, což některé strany (např. ČSSD) označily za nepřipustné „kádrování“. Signatáři ustoupili z tohoto požadavku a umožnili komisím vznik pracovních skupin, které se zřizují pro danou věc z potřebných odborníků (ti ale nejsou, na rozdíl od členů komisí, finančně odměňováni). Audiozáznamy zveřejňuje pouze komise rozvoje a životního prostředí, jinak je vše na internetu zveřejňováno v obdobném rozsahu jako dříve. I když to není nikde deklarováno, komise přispívají do Žďárského zpravodaje. Zatím stále chybí v jednacím řádu rady povinnost vyjádřit se k případnému nesouhlasu s odborným stanoviskem komise.

Přes jedno kliknutí (ikona Město pod lupou) získá občan veškeré informace o tom, jak město hospodáří, jak jeho orgány rozhodují, jaké jsou vypsané veřejné zakázky a spousta dalších informací, kterými může občan kroky města kontrolovat. Město navíc zřídilo a rozšiřuje své profily na sociálních sítích, rozšiřuje nabídku mobilní aplikace Žďár nad Sázavou, spustilo aplikaci mhdzdar.kdyprijede.cz, kde je možno přímo na zastávce prostřednictvím QR kódů sledovat online jízdu autobusů MHD, umístilo po městě tři LCD obrazovky o odjezdech MHD či spustilo veřejnou wifi síť na náměstí.

Mgr. Zdeněk Navrátil / STAN, Žďár – živé město / signatář Rekonstrukce Žďáru

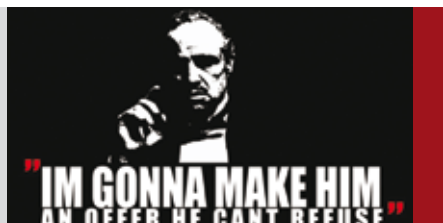
Skutečně informační webové stránky města

REST 08

Město spustilo nové stránky, ale inovovalo pouze grafiku a systém. Struktura a obsah se změnil minimálně. Díky zásadám transparentnosti však došlo k zásadnímu posunu ve zveřejňování podkladů do zastupitelstva i rady (i když v případě rady až po projednání). Ještě nás čeká, aby zásady transparentnosti byly úředníky důsledně naplňovány. Také bude nutná inovace „Dotazy a náměty“. V zápisech rady chybí jmenovité hlasování. Není určená osoba, která má zajišťovat maximální informační otevřenost. Zatím nelze diskutovat dopředu k bodům, které má projednat zastupitelstvo. Věříme, že poté co se zaběhnou věci obsažené dnes v Zásadách transparentnosti, dojde k realizaci i dalších částí tohoto RESTu.

Forenzní audit ve společnosti SATT, a.s.

Dle informací ze serveru obcasnik.eu měl forenzní audit ověřovat efektivnost při nákupu materiálu (především předizolovaných trubek) od společnosti ISOPLUS. Nákup měl být přímo spojený s osobou Ing. Josefa Žáka. Pan Žák působil ve společnosti SATT od vzniku společnosti do 31. 8. 2014. Jako předseda představenstva SATTu působil od 3. 4. 1997 do 3. 10. 2011, jako člen představenstva od 3. 10. 2011 do 26. 3. 2014. Forenzní audit vycházel z informací v počítači Ing. Žáka, který byl poskytnut auditorům. Podle závěrů forenzního auditu byly společnosti SATT navýšeny náklady, a to pravděpodobně o desítky milionů. Pokud by byla dodržena vnitřní pravidla pro schvalování a zadávání obchodních a finančních transakcí, bylo by možné realizovat nákup materiálu předizolovaného potrubí s úsporou minimálně patnáct až třicet procent.

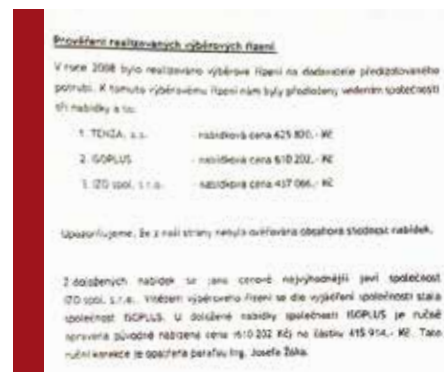
Také se ukázalo, že někteří zaměstnanci byli současně členy představenstva, což umožňovalo panu Žákovi jednoduše provádět určité úkony, které vyžadovaly souhlas člena představenstva. Takto panu Žákovi stačilo pouze zajít za podřízeným, který mu odsouhlasil, co právě potřeboval.

Audit si podle informací redaktora obcasnik.eu Mareše nechal zpracovat nový ředitel společnosti SATT. Ten zvítězil ve výběrovém řízení, které se opakovalo pro podezření, že bylo původně chystáno jako „trafika“ bývalému starostovi a místostarostovi J. Brychtovi, který dříve působil v představenstvu této firmy. Dle našich informací chystá nový ředitel podání trestního oznámení v této věci. Doufáme, že nového ředitele nepotká stejný osud jako zaměstnance, který na předražené zakázky upozornil, a za to byl obratem vyhozen pro „nadbytečnost“.

Návrh trvalých opatření:

- zveřejňování smluv (dnes povinné dle nového zákona, také viz REST 10)
- zveřejňování účetních informací (podobně jako příspěvkové organizace v Novém Městě na Moravě viz REST 10)
- v dozorčích radách by měli sedět lidé dostatečně kompetentní ke kontrole manažerů firem, například bývalí úspěšní manažeři, odborníci na účetnictví a zadávání zakázek nebo na technologie týkající se dané firmy (viz dále REST 03)

Věříme, že to bude první vlaštovka, která urychlí forenzní audity dalších příspěvkových organizací města. Více informací kolem SATTu najdete na webu: www.obcasnik.eu

Ukázka z forenzního auditu

Členy dozorčí rady v té době byli:

Ing. Petr Stoček
předseda dozorčí rady (volený akcionář)
Rostislav Dvořák
1. místopředseda dozorčí rady (volený akcionář)
Jaroslav Bukáček
2. místopředseda dozorčí rady (volený zaměstnanec)
Ing. Antonín Dvořák
člen dozorčí rady (volený akcionář)
Ing. Vladimír Novotný
člen dozorčí rady (volený akcionář)
JUDr. Karel Lancman
člen dozorčí rady (volený akcionář)
Zdeněk Horák
člen dozorčí rady (volený akcionář)
Martin Bystroň
člen dozorčí rady (volený zaměstnanec)
Ladislav Drdla
člen dozorčí rady (volený zaměstnanec).

Pro ty co si pletou účetní a jiné audity s těmi forenzními.

Forenzní audit je jednorázové, intenzivní provedení forenzní analýzy třetí nezávislou osobou (auditor, auditorskou firmou). Jeho výsledkem je důkazní materiál ve formě auditorské zprávy určený většinou soudu nebo vyšetřovacímu orgánu. Forenzní audit se využívá k intenzivnímu prošetření nějakého incidentu, odhalení podvodu či protiprávního jednání. Na rozdíl od ostatních auditů je tedy zaměřen na hledání viníků či podvodníků.

Zásady transparentnosti

Velmi pozitivně hodnotíme vydané Zásady transparentnosti, na kterých se začalo pracovat krátce po volbách. Procházely dlouhou diskuzí koalice a dnes jsou přijaté zastupitelstvem. Jdou v některých věcech o úroveň hlouběji, než navrhovala Rekonstrukce Žďáru. Smlouvy se mají například zveřejňovat ve strojově čitelném formátu, což umožňuje vyhledávat v nich informace např. pomocí Google. Upozornění na zveřejnění materiálů pro zastupitelstvo a radu si občan může nechat zasílat emailem.

Hlavním autorem těchto zásad je zastupitel Ondřej Vykoukal (Žďár – Živé město). Klíčovou věcí v zásadách transparentnosti je zveřejňování materiálů, které dostávají zastupitelé před společným jednáním. Občan tak jednak ví dopředu, o čem se chystá zastupitelstvo jednat, a také dostane podklady k tomu, aby mohl se zastupiteli diskutovat věcně. Nebude tak docházet k nejasnostem jako v minulosti, kdy jsme se například o projednávání prodeje budovy bývalé 1. ZŠ na konkrétním jednání zastupitelstva dozvěděli pouze náhodou. Vedení města obhajovalo, že ve veřejné pozvánce přeci stálo „Majetkoprávní úkony“, a že se to

občan mohl dozvědět z informací doplněných do dokumentu o 1. ZŠ dva dny před jednáním zastupitelstva.

Se třemi věcmi, které v zásadách nebyly zahrnuty, přišel na jednání zastupitelstva dne 26. 11. 2015 Aleš Koutný, kandidát TOP09 a signatář Rekonstrukce Žďáru. Požadoval, aby bylo zveřejňováno jmenovitě hlasování i rady města, dále aby byly dopředu zveřejňovány materiály pro jednání rady města (nyní jsou zveřejňovány až společně se zápisem) a aby byl z jednání zastupitelstva video přenos. Kompletní předkládaný materiál si díky přijatým zásadám transparentnosti můžete dohledat na webu města.

Tento návrh neprošel, protože koalice nechtěla po tak krátké době zasahovat do čerstvě přijatých zásad, ale z úst starosty Navrátila zaznělo, že na ztransparentnění se bude nadále pracovat a k diskuzi přijdou i návrhy pana Koutného. Věříme, že jmenovité hlasování rady později projde i za podpory koaličních zastupitelů, kteří nepodpořili Rekonstrukci Žďáru. Příslíb tomu dala i zastupitelka Janů (KDUČSL), která se ve Žďárských novinách k tomuto tématu

vyjádřila: „Občané by měli vědět, jak jimi volení zástupci rozhodují.“ Pikantní na celé věci je, že kdyby o věcech rady hlasovala bývalá rada, návrhy by prošly díky hlasům paní Zvěřinové a panů Brychtů, Bárty, Novotného, Herolda, Jirmana. Zůstává otázka, proč nebyly materiály do rady včetně následného jmenovitého jednání zveřejňovány již za jejich působení v radě.

nejdete na: <http://rozpocet.zdarns.cz/>

Strategie a vize města žďár nad sázavou

Na nové strategii se pracuje. Momentálně je zhruba v polovině procesu. Je to historicky poprvé, kdy je strategie a vize města sestavována transparentně a otevřeně. Je vidět snaha, aby byla přijata nejen příznivci současné koalice, ale všemi. To se projevuje například tím, že řídicí skupina je sestavena ze zástupců všech politických stran v zastupitelstvu.

Slabší stránkou je zatím i přes znatelnou snahu zapojení veřejnosti. Rozdíl je ovšem dramatický, protože předchozí strategie byla skutečně zrealizována „úřednický“ na zakázku a nově jsou občané skutečně vyzýváni k diskusi, a to zejména prostřednictvím Žďárského zpravodaje.

Samozřejmě by bylo ideální občany nezvat, ale přijít za nimi na místa, kde se scházejí – za sportovci do sportovních klubů, za zahrádkáři na setkání zahrádkářů apod.

Zapojení veřejnosti probíhá postupně, ale intenzivně.

Bc. Lucie Zemanová /
Žďár – živé město /
signatář Rekonstrukce
Žďáru

REST 01

V podobně velkých městech jako je Žďár chodí na veřejná projednávání strategie 150–250 občanů. Ve Žďáře bylo takové setkání poprvé – všichni se učíme.

Oblasti, které obyvatele Žďáru nejvíce trápí

Aktualizace strategie je opakující se proces, který nás bude pravidelně po několika letech čekat. Proto věříme, že vedení města najde postupně cestu jak do procesu zapojit více občanů.

Průběžné výstupy můžete již najít na webových stránkách strategie.zdarns.cz, kde také najdete zpracovanou analytickou část nové strategie Žďáru.

Oblasti, na které jsou obyvatele Žďáru nejvíce hrdí

Zdroj: Prezentace pro občany – proces

Teď nás čeká ta nejtěžší část – navrhnout strategii a vizi. Podaří se uchopit to, na co jsme my občané města hrdí a zatočit s tím, co nás trápí? Podaří se najít sdílenou vizi, která neosloví pouze náš rozum, ale také naše srdce?

Útvar architekta města

V rámci Komise rozvoje a životního prostředí byla v loňském roce sestavena pracovní skupina s cílem získat zkušenosti s architektonickým dohledem a navrhnout vhodný způsob řešení pro Žďár nad Sázavou. Pracovní skupina pracovala na úkolu bez nároku na honorář a vedl ji Radek Studený (signatář Rekonstrukce Žďáru, kandidát TOP09). Ze zvolených zastupitelů se intenzivně tématu věnoval především starosta Mgr. Zdeněk Navrátil. Byla zjištěna situace v městech Litomyšl, Chrudim, Vysoké Mýto, Ústí nad Orlicí. Proběhla setkání jak přímo s architekty těchto měst, tak i s volenými zastupiteli. Skupina konzultovala problematiku i s Petrem Leškem z České komory architektů.

Ve výběrovém řízení, které probíhalo v létě loňského roku a přihlásilo se do něj 9 architektů, zvítězil jednoznačně Ing. arch. Zbyněk Ryška z brněnské společnosti Refuel. Od ledna již pro město pracuje. Odborná skupina sice ještě není ustanovena, ale pracuje se na jejím vytvoření. Pravomoc architekta zatím nejsou nikde ukotveny včetně práva veta. Na jeho podnět se již uzavřela smlouva s Fakultou architektury VUT, díky které mají studenti zpracovávat pod vedením zkušených odborníků dílčí studie pro Žďár. Architekt s podporou veřejnosti udělá hodně.

REST 05

Setkání v Chrudimi s architektem Janatkou
foto: Ing. Aleš Studený

Koncepce širšího centra města

REST 06

Zelená páteř města

Tyto RESTy má na starost Odbor rozvoje a územního plánování. Nový architekt bude garantem odborného urbanistického a architektonického pohledu. Kolem řeky se intenzivně jedná se všemi institucemi, kterých se toto území týká.

Územní plán: koncepčně a se zapojením veřejnosti

Pokračuje se ve změně územního plánu dle starého procesu, protože je dle signatářů již v příliš pokročilé fázi. Dělá se tedy například bez generelu dopravy (jehož absenci zmiňovala při veřejném projednávání i firma, která plán pro Žďár zpracovávala), generel zeleně, řešení sociální struktury města či fondu bydlení. Neřeší se po jednotlivých částech města, nevyužívají se inovativní technologie. Doufáme, že se to podaří napravit při projednávání 1. změny územního plánu.

REST 04

Po řadě důkladných jednání s odborníky jsme se rozhodli dokončit zpracování stávajícího územního plánu. Schválit jej a soustředit se na přípravu kvalitního zadání pro 1. změnu tohoto územního plánu, která bude vycházet z priorit souběžně zpracovávané Strategie rozvoje města Žďár nad Sázavou.

Mgr. Zdeněk Navrátil /
STAN, Žďár – živé město
/ signatář Rekonstrukce
Žďáru

Živé proStory jsou dlouhodobým festivalem vzdělávacích, osvětových a kulturních akcí a happeningů, prostřednictvím kterých chceme přivést a zapojit občany města Žďáru nad Sázavou do tématu společného prostoru, historie města a dalších spojujících elementů každého živého města. Chceme oživit městské prostory a nechat občany města aktivně nahlédnout, přemýšlet a pracovat na tématech městské architektury a urbanismu.

Piáno na nádraží

Od března je možné si na nádraží ve Žďáře nad Sázavou zahrát na veřejné piáno. Přispějte na provoz piána i vy na náš transparentní účet 2600565493 / 2010 a do zprávy pro příjemce uveďte „Piano Žďár“. Sledujte dění kolem piána na www.facebook.com/zijemezdarem nebo adrese www.ziveprostory.cz/piano. Za dopravu z Prahy děkujeme žďárskému včelařství www.ivcelarstvi.cz.

Aktivita v letech 2015/16

V loňském roce proběhla dětská soutěž, do které se přihlásilo přes 400 příspěvků od dětí ze všech základních škol a obou gymnázií. Str. 6

Na týdenní workshop přijelo pro Žďár zdarma pracovat 15 studentů architektury. Str. 8–9

12 hostů přijalo pozvání na inspirativní večer pro dvě stě lidí v kině Vysočina v japonském formátu PechaKucha Night na téma veřejný prostor. Str. 7

Přednášek a procházek v rámci festivalu se zúčastnilo desítky lidí. Str. 7

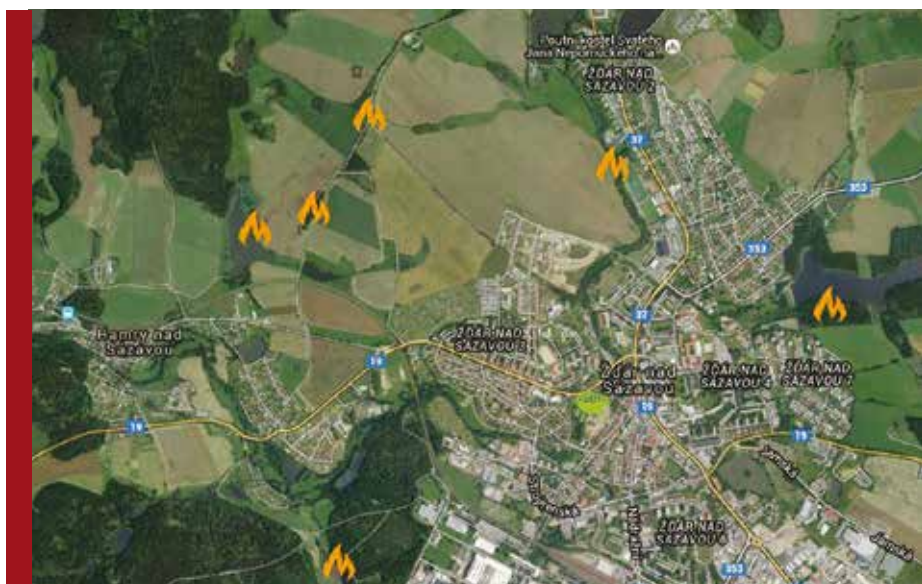
Co plánujeme na tento rok?

Městské zásahy! Str. 10–11

Ohniště ve Žďáře a okolí

Pálení ohňů patří ke Žďáru neoddelitelně již od samotného vzniku. Pojďme se společně o ohniště starat. V první fázi jsme je zmapovali na www.ziveprostory.cz/ohniste.

Máte tip na založení nového ohniště či grilu? Máte nápad, jak tato ohniště oživit či zjednotit sobě i ostatním cestu od myšlenky, že bych si večer zašel s kamarády opět buřty k realizaci? Zapojte se do diskuze pod mapou.

www.ziveprostory.cz/ohniste

Výtvarně-literární soutěž „Jak vidím svoje město“

Město je prostor tvořený architekturou a lidmi, kteří se zde setkávají, žijí a pracují, vzdělávají se a baví, a tak ožívují svoje domy, školy, parky, obchody nebo komunikace. Aktivita obyvatel je jistou podmínkou k tomu, aby se město mohlo dále rozvíjet, prodělavat prospěšné změny a v soulasu s dobou se dále modernizovat.

I naše město chce být místem, kde se lidé cítí dobře, kde mohou realizovat své sny a kde se mohou setkávat. Každý má samozřejmě jiná přání a touhy nebo potřeby, ale právě tato různost může být impulsem a energií k pohybu.

Dětská fantazie byla obdivována moderními umělci, kteří se jí inspirovali a usilovali o podobné, ničím nezátížené a osvobozující vidění reality. Rozhodli jsme se uspořádat výtvarně-literární soutěž, abychom tak otevřeli prostor nejen pro imaginaci, ale umožnili také zvýraznit některá přání nebo vize. Ty by mohly být zprávou o tom, jak děti vidí město dnes a jaké by město chtěly mít, až budou dospělé. I když byla naše akce nazvána „soutěž“, myslíme, že mnohem cennější než vítězství je sdílení vizuálně nebo textově vyjádřených přání, pocitů, tužeb, představ...

Všechny výstupy a videozáznamy najdete na www.ziveprostory.cz.

Michaela Novotná 4.A. 5 ZŠ – náměstí, 1. místo v kategorii B

Alžběta Slámová, 9.B., 2. ZŠ – Smyslový park, 3. místo v kategorii C

Děti soutěžily ve třech věkových kategoriích: 1.–2. třída (A), 3.–5. třída (B), 6.–9. třída (C). Celkově se do soutěže přihlásilo 487 prací ze všech žďárských základních škol a obou gymnázií. Technika výtvarných prací nebyla nijak omezena, starší děti mohly využít i fotografie a počítačové grafiky. Svoje práce mohly doplnit popiskem, pro nejstarší byla možná i možnost odevzdat dílo čistě literární. Hlavním kritériem hodnocení byla originalita nápadu i provedení. Učitelé a odborná komise vybrali nejlepší práce na výstavu, kterou najdete v elektronické podobě na www.ziveprostory.cz/moje-mesto. Odměny do soutěže věnovaly společnosti Skafandr a Nominal. Mediálním partnerem byl Žďárský deník.

Anna Pavlisová, 8 let, 2.A, 4. ZŠ – Odpočívací park, 1. místo v kategorii A

Noc v kině na téma veřejný prostor PechaKucha Night pod taktovkou Žijeme Žďárem

Festival Živé proStory vrcholil v roce 2015 říjnovou akcí ve formátu PechaKucha Night. Tento formát pochází z Japonska a má světové renomé zejména v architektonických kruzích. Jednotliví přednášející mají na svou prezentaci přesně 20 obrázků, přičemž na každý mají přesně 20 vteřin. Jedna prezentace proto trvá necelých 7 minut. To udržuje vysoké tempo všech prezentací. Do Žďáru přijel například architekt náměstí na Pražském hradě Petr Hájek, tajemný EPOS 247, který se věnuje (ne vždy zcela legálnímu) streetartu, kavárník Ondřej Kobza, který do Česka přivedl koncept Piána na ulici, a mnozí další... Po prezentacích následovala afterparty, na které měl každý možnost osobně se setkat a promluvit si s prezentujícími.

Záznam všech 12 vystoupení můžete shlédnout na www.ziveprostory.cz/pechakucha.

Afterparty kina Vysočina • foto: Jakub Mička

V podobném duchu plánujeme zakončit i letošní druhou část festivalu, na které pozveme účastníky Městských zásahů a letošního workshopu – Santiniho jazyk, který organizuje Ing. arch. Jiří Vítek.

Realizační tým a prezentující • foto: Nikola Adlerová

Na říjnovou PechaKucha Night zavítalo na dvě stě účastníků. Podařilo se nám tak podpořit rozjezd této akce, která by ve Žďáře měla probíhat minimálně 4× ročně na různá témata.

Děkujeme zejména Petru Vaňkovi, Aleši Kostečkovi, Ivonce Hofmann a především pak hlavnímu sponzorovi akce Cooper Standard!

Držíme palce organizátorům a doufáme, že se PechaKucha Night ve Žďáře uchytlí a stane se novou tradiční akcí.

Den architektury – procházky Žďárem

Letos jsme se v rámci festivalu zapojili i do celorepublikové akce Den architektury a uspořádali dvě procházky pod vedením Štěpána a Petra Matějků. Cílem procházek bylo mj. vyvrátit nesmyslný výrok bývalého starosty a místostarosty J. Brychty o tom, že ve Žďáře nemají stavby postavené po II. světové válce architektonicky významnou hodnotu. Jedna procházka se proto věnovala zajímavým přestavbám a dostavbám na Vysočanech a druhá vedla do bývalých plynových kotelen, které si noví majitelé zrekonstruovali pro bydlení. Obou procházek se zúčastnilo přes 50 lidí.

Fotografie z procházek a seriál dokumentující loňský Den architektury ve Žďáře ze Žďárských novin si můžete prohlédnout a přečíst na www.ziveprostory.cz/prochazky. Letos proběhne Den architektury 1.–2. října. Již na jaře se můžete ale zúčastnit procházek s městským architektem Z. Ryškou a R. Bukáčkem z Pojďme dělat město: 16. dubna 9:00 Řeka, 29. dubna 16:00 Širší centrum města.

Komentované procházky s architekty • foto: Jakub Mička

Workshop studentů architektury

V září jsme pozvali do Žďáru 15 studentů architektury, aby se pod vedením zkušených lektorů ze společnosti CityUpgrade a místních znalců z Pojďme dělat město věnovali pěti dlouhodobě neřešeným tématům veřejného prostoru ve Žďáře. Na této dvoustranně přinášíme ukázkou výstupů ze dvou skupin. Kromě řeky a náměstí se další skupiny věnovaly dostavbě „prázdnoty v centru“ (oblasti mezi poliklinikou, bazénem a městským úřadem), oživení organismu města a panelovým sídlištěm. Všechny výstupy i videozáznam závěrečných prezentací studentů najdete na www.ziveprostory.cz/workshop/idealnizdar. Hlavním komerčním sponzorem workshopu byl Civic.

Na hladině Žďáru

Jedna pracovní skupina studentů se věnovala řece Sázavě a dalším vodním plochám ve Žďáře. Prohlédněte si celou jejich prezentaci na webu nebo si vytiskněte přichystanou brožuru (ke stažení také na webu). Můžete si ji potom prohlédnout na lavičce u řeky, kterou v průběhu workshopu studenti vlastnoručně opravili.

Ve Žďáře nad Sázavou není ani jedna pořádná rybí restaurace. Navrhujeme novou na náměstí Republiky. Ryby by dodávali místní rybáři ze svých sádek a rybníků.

U Libušína vytváříme novou příležitost ke krmení hladových kachen. Jednoduché dřevěné molo umožňuje přístup k vodě i těm nejmenším.

Čistá pramenitá voda z Klafarského pramene byla využívána již od nepaměti. Dřevěným korytem byla svedena až na náměstí. Proto jako připomínku navrhujeme kaskádu z dřevěných koryt, která by vodou svedla až do Sázavy.

Město u řeky má mít svoje nábřeží. Přetváříme levý i pravý břeh řeky v okolí kulturního domu v atraktivní místo. Pobytové schody sahající až k řece lákají k posezení s přáteli.

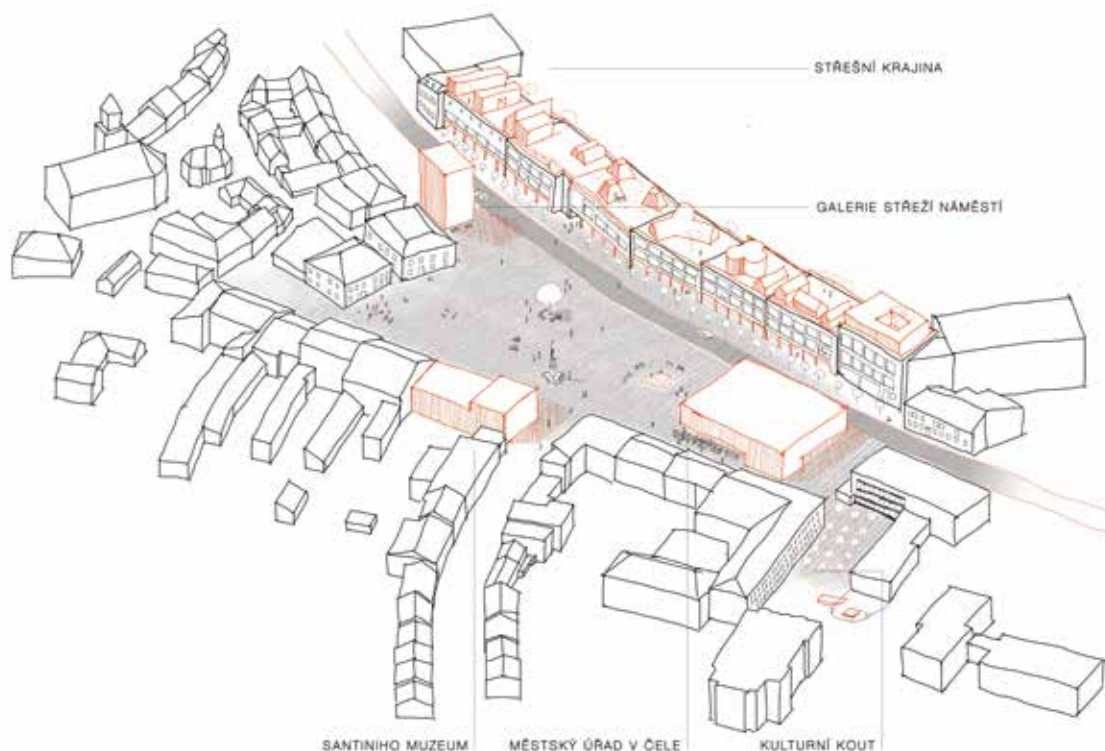
I takto by mohla vypadat Farčata.

„Ke změně stačí málo“ bylo heslo této skupinky architektů. Aby ho potvrdili, opravili svépomocí lavičku, ze které je pěkný výhled na řeku. My jsme k ní následně ještě přidělali opěrátko.

Náměstí Žďáru

Ukázka výstupů skupiny, která si vzala za cíl podívat se koncepčně na žďárské náměstí Republiky i Doležalovo náměstí.

Náměstí dnes dominují auta, ne lidé. Restaurace a služby skomírají, k bydlení na náměstí nejsou důvody a lidé místem pouze procházejí. Návrh se snaží zklidnit rychlostní komunikaci jejím zúžením.

Také Galerie ve spodní části náměstí slouží jako vstupní brána a nutí řidiče k ostražitosti. Masivní hmotu obchodních domů nově narušují v přízemí umístěné pasáže.

Na nové navržené budovy Galerie, Santiniho muzeum a Městský úřad se dívejte jako na návrh doporučeného umístění a předpokládanou velikost a hmotu budovy. Detailní návrh je již úkol pro dalšího architekta nebo architektonickou soutěž.

STŘEŠNÍ KRAJINA

STŘEŠNÍ KRAJINA

Na střechy skeletů přišlo jaro. Betonové plochy se zelenají, stromy pučí, lidé rozdělávají svá přístřeší. Zvědavci sledují život na náměstí. Ráno se město probouzí a s ním i noví obyvatelé na terasách.

KULTURNÍ KOUT

KULTURNÍ KOUT

Čekání na autobus po hodině houslí, přestávka během divadelního představení nebo když se dětem prostě ještě nechce domů...Teď mohou strávit svoje dlouhé či krátké chvíle na Doležalově náměstí. Každý si najde své místo, ať už na čtení, posezení nebo kreslení v rámci výuky na ZUŠ.

„Městské zásahy ZR 2016“ v rámci festivalu Živé proStory

Projekt Živé proStory bude v letošním roce vrcholit akcí nazvanou „Městské zásahy“, která umožní zapojení všech občanů i architektů do zlepšování okolí. Koncept je již vyzkoušen z Prahy, Bratislavy, Zlína a dalších měst v České republice i na Slovensku. Zásahem je myšleno zachycení místa (obvykle pomocí náčrtku nebo fotografie), pojmenování problému a následně návrh řešení problému opět pomocí náčrtku nebo digitálně upravené fotografie. Zásahy budou vystaveny na webu www.ziveprostory.cz/zasahy. Městské zásahy pak budou zakončené výstavou vybraných zásahů a nejlepších výstupů z celého festivalu. Její vernisáž proběhne na Den Žďáru 11. června 2016 v atriu za obchodními domy a postupně bude putovat po veřejném prostoru ve Žďáře. Z výstupů z celého projektu vznikne také publikace „VIZE ZR 2050“.

Znáte architekta nebo studenta architektury?

Pozvěte ho do Žďáru v době od 15. dubna do 22. května a povzbudte ho, aby se do městských zásahů zapojil! 15.–17. dubna chystáme speciální **víkend pro architektky**. Více na www.ziveprostory.cz/zasahy-vikend.

Ukázka principu městského zásahu: Vlevo situace před, vpravo situace po zásahu.

Nikola Stará, 13 let, 7.B, 5. ZŠ

1) Váš podnět

Dejte podnět architektům, jaké místo ve Žďáře by stálo za to změnit. Nejlépe do 15. dubna na webu www.ziveprostory.cz/zasahy nebo vyplňte formulář na zadní stránce těchto novin a zanepte do Kafička na Havlíčkově náměstí.

2) Návrh architekta

Do 22. května mají architekti možnost navrhovat změny a doručit je přes web nebo osobně po domluvě přes email iniciativa@zijemezdarem.cz.

3) Výstava a kniha

V sobotu 11. června budou vybrané výstupy ke zhlédnutí na výstavě. Všechny výstupy budou potom k dispozici na webu a v říjnu vydáme publikaci „VIZE ZR 2050“.

4) Realizace

Když už budeme vědět, co a jak chceme změnit, není již nic jednoduššího, než to zrealizovat. Třeba díky programu Aktivně pro Žďár či přes participativní rozpočet.

Úvodní slovo Zbyňka Ryšky – kurátora Městských zásahů v ZR

Živé proStory je projekt místní party zapálených lidí, kterým záleží na tom, jak vypadá jejich město. Městské zásahy Žďár nad Sázavou 2016 je dalším projektem z Živých proStory, které realizační tým připravuje. První „Jak vidím svoje město“ byla výtvarná soutěž pro děti. Následoval workshop „Ideální Žďár“, kterého se účastnili studenti architektury z Prahy, Brna a Liberce. Akce „Městské zásahy“ je určena pro profesionály v oboru architektury a urbanismu. Zároveň však jsou do projektu zapojeni občané města, kteří mohou posílat své podněty pro řešení. Projekt Živé proStory se snaží pokrýt co nejširší základnu obyvatel města.

Myšlenka projektu „městských zásahů“ vznikla v Bratislavě v roce 2007. Autory projektu byli architekti Matúš Vallo, Oliver Sadovský a kurátorka Monika Mitášová. Od té doby tento univerzální koncept převzala další města. Od původně úzce zaměřené

aktivity mladých architektů se postupně stává obecný nástroj pro regeneraci veřejných prostranství. Některé z „městských zásahů“ se dočkaly i realizace. Princip je jednoduchý: architekti si vyberou místo, ke kterému se chtějí vyjádřit a zpracují návrh proměny. Bez nároku na honorář, nebo realizaci. Navrhnout konkrétní městský zásah a následně i jeho řešení, příp. jej dokonce zrealizovat však může kdokoliv. Realizaci konkrétního městského zásahu, který Vás osloví, můžete rovněž podpořit jako jeho sponzor.

Může se zdát, že něco co si nikdo neobjednal a nezaplatil, nemá cenu. A co víc, městské zásahy se týkají veřejných prostor, tedy míst která nejsou ničím. Opak je pravdou. Projekty mohou přinést nový pohled na místa, která denně míváme bez povšimnutí a odhalit jejich potenciál. Mohou nás zvednout od televizí, zahradních grilů a bazénů.

Mohou přinést diskuzi občanů, politiků, odborníků, architektů, umělců o veřejném prostoru, tedy o tom, v čem denně žijeme a co patří nám všem. Městské zásahy jsou většinou ze své povahy mikro-zásahy, které však, podobně jako akupunktura, mohou zprůchodnit, rozproudřit život ve městě.

Ing. arch. Zbyněk Ryška – nový architekt města Žďár nad Sázavou studuje výstupy z workshopu studentů architektury

Autoři konceptu městské zásahy Vallo&Sadovský přijedou do Žďaru

Při příležitosti zahájení Městských zásahů Žďár 2016 vystoupí autoři celého konceptu **Matuš Vallo** a **Oliver Sadovský** – původci této myšlenky, která byla poprvé realizována v Bratislavě v roce 2008, a od té doby ji použily již téměř dvě desítky měst, ke kterým se letos přidává Žďár nad Sázavou.

Přednáška na téma **Nové role architekta** proběhne 15. 4. v 18:00 v knihovně. Přednášející zůstanou ve Žďáře a zúčastní se dalších aktivit v rámci víkendu pro architektu.

Žďár má celou řadu různých náměstí – co s nimi bude je hlavně na vás

Pokud budete pozorněji sledovat své okolí, všimnete si, že každá čtvrť ve Žďáře má svoje malé náměstí. Nebo můžeme říct „kulturní centrum“. Místo, kde je místní obchod a kde je možná ještě nějaká lavička nebo tam kdysi bývaly lavičky. Často se toto místo proměnilo v parkoviště. Zkuste navrhnout, co by zde mělo být.

Jak by se toto malé náměstí mělo jmenovat? Třeba podle nějaké významné osobnosti vztahující se k této čtvrti? Jaký je jeho příběh? Jaká by měla být jeho hlavní funkce? Měla by tam být tržnice, obchůdky, nebo by se tam mělo relaxovat? Některá kavárna a prolézačka? Nebo snad nějaká socha?

Ukázka Městského zásahu v Ostravě s názvem „Hold Sadu Boženy Němcové“

K tomu opět můžete využít Podněty na Městské zásahy nebo rovnou Městský zásah provést – www.ziveprostory.cz/zasahy/

Aktivně pro Žďár: Dotáhněte Městský zásah až k realizaci

Využijte nový program Aktivně pro Žďár, který vyhlásilo město pro realizaci některého zásahu. Pokud vás napadne zajímavý zásah, nebo se vám jiný bude líbit a chtěli byste ho realizovat, město vám v tom pomůže. Může jít o zásahy typu rozvoj dětských hřišť, nová místa pro umístění laviček, možnost umístění pingpongových stolů. Ke každému konkrétnímu projektu je možné se přihlásit, a to jako patron (= sponzor) nebo garant (= aktivně se o projekt stará). Na realizaci změn v rámci projektu Aktivně pro Žďár je letos z rozpočtu města vyhrazeno 300 000 korun.

Bližší informace jsou na webu www.zdarns.cz pod ikonkou Aktivně pro Žďár. Dotazy vám zodpoví Radka Remarová, tel. 778 744 303, radka.remarova@zdarns.cz

Participativní rozpočet? V New Yorku i Říčanech. Ve Žďáře příští rok pro realizaci zásahů?

Občané Říčan si vybrali opravu lesní cesty a rekonstrukci chodníku, v New Yorku rozhodují pomocí české aplikace Demokracie 2.1 Karla Janečka.

Myšlenka svěřit rozhodování o části rozpočtu města přímo občanům vznikla před 15 lety v Brazílii. Od té doby se rozšířila do celého světa a první zkušenosti mají již i česká města – například Říčany, Semily, Praha 10 nebo Ostrava. „Participativní rozpočtování je opravdu revoluční metoda a naše město je pyšné, že stojí v popředí. Vidíme neuvěřitelný posun za ty čtyři roky, kdy jsme začali. Rodí se noví komunální lídři a úžasné nové nápady, mladí lidé začínají mít zájem o politické dění, tisíce občanů přicházejí rozhodovat, jakým projektům máme dát zelenou. Naposledy jsme opravili zaplavené cestičky v parku, rekonstruovali toalety na základní

škole, modernizovali vybavení veřejných knihoven. Ale co je nejpodstatnější, vrátili jsme důvěru lidí v demokracii a dokázali, že jejich hlas bude slyšet,“ říká člen newyorské městské rady a zástupce Brooklynu Brad Lander. Participativní rozpočet zvažuje i žďarská radnice.

Hlasování v New Yorku

Podpořte celý projekt Živé proStory a získejte knihu: VIZE ZR 2050

Kniha bude obsahovat minimálně 80 stran návrhů, které vznikly v rámci festivalu Živé proStory. Po skončení festivalu se bude kniha prodávat za **250 Kč**. Pokud již dnes pošlete a podpoříte projekt minimálně částkou 123 Kč, obdržíte po ukončení městských zásahů knihu zdarma jako projev naší vděčnosti.

Více o knize a o tom, jak ji podpořit najdete zde:
<http://www.ziveprostory.cz/kniha>

Dar můžete zaslat na náš transparentní účet **2600565493 / 2010** nebo ve vaší bankovní aplikaci načíst z těchto QR kódů:.

QR Platba

Dar ve výši
246 Kč

QR Platba

Dar ve výši
123 Kč

Projekt Živé proStory podpořili:

FOND
OTAKARA
MOTĚJLA

Trust for Civil Society
in Central & Eastern Europe

Nadace české architektury

Skafandr, Civic, Nominal, Unipress a desítky drobných přispěvatelů.

Podnět pro oživení Žďáru

Vyplněný formulář můžete odevzdat v Kafičku na Havlíčkově náměstí. Pokud to stihnete do 15. dubna, bude váš podnět předán i architektům, kteří se do Žďáru v dubnu a květnu chystají v rámci akce Městské zásahy. Formulář má také svojí internetovou podobu na www.ziveprostory.cz/zasahy.

Název podnětu:
Přesné umístění problematického místa: (např. adresa, slovní popis, GPS souřadnice)
Podrobnější popis: (můžete připojit i přílohy – např. fotografie a náčrty)
Nabídka součinnosti při realizaci/financování:
Vaše jméno:
Kontakt (např. email, telefon, adresa):

Toto není inzertní periodikum

Adresa redakce: Žijeme Žďárem, náměstí Republiky 25, 591 01 Žďár nad Sázavou
Ev. č MK ČR E 21731